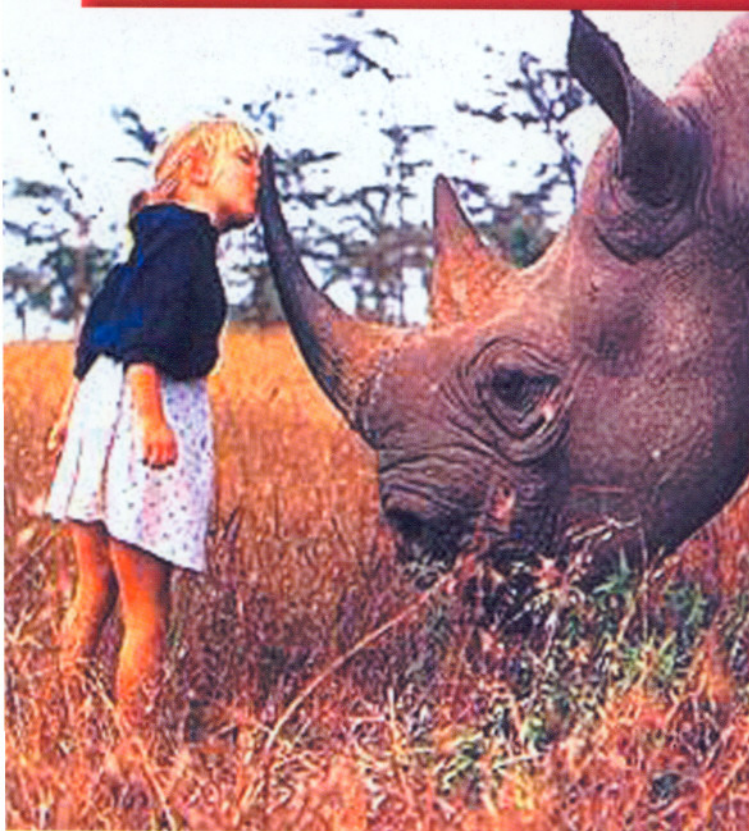

نشریه ۳

سال سوم شماره‌ی ۱۰
ماهانه، ۱۱۶ صفحه، ۹۰۰ تومان

اسفند ۱۳۸۱

علمی، آموزشی، فرهنگی

یادی از غلامرضا عسجدی
نقش زنان در استوره و تاریخ
انقلاب نیکاراگوآ و آزادی زنان
جهانی شدن و تهدیدهای جدید
رازهای مدیریت مغز

دانش و مردم

(علمی، آموزشی، فرهنگی)

دوره جدید، شماره ۳۰

اسفند ۱۳۸۱

ماهانه، ۱۱۶ صفحه، ۹۰۰۰ ریال

صاحب امتیاز و مدیر مسوول:

دکتر محمدرضا طاهریان

سرمدیر: پرویز شهریاری

مدیر فنی: حسن نیک‌بخت

اجرای جلد: سیروس لریستانی

روی جلد: عکس برگزیده سال ۲۰۰۰

حروفچینی: گنجینه ۶۴۱۴۰۱۴

لیتوگرافی: آبرنگ ۶۴۰۴۹۷۷

چاپ و صحافی: رامین ۶۷۰۸۵۸۱

اشتراک سالانه: ایران ۵۵۰۰۰ ریال

خارج: معادل ۱۵۰ فرانک فرانسه

نشانی: تهران، صندوق پستی ۱۳۱۴۵/۵۹۳

به نام نشریه دانش و مردم تلفن: ۶۷۰۸۵۸۱

پست الکترونیکی:

Daneshvamardom@Mavara.Com

حق اشتراک و کمک‌های نقدی خود را به حساب جاری شماره ۲۳۵۲ بانک ملی ایران (کد بانک ۳۰۳) خیابان جمهوری، خیابان سی تیر به نام نشریه دانش و مردم واریز نمایید و رسید یا توکی آن را به دفتر مجله ارسال فرمایید.

مقاله‌هایی که در «دانش و مردم» چاپ می‌شود، همیشه دیدگاه گردانتندگان آن نیست و نظر نویسنده‌ی مقاله یا مترجم را منعکس می‌کند.

مرکز پخش: سرزمین تلفن ۶۴۱۴۱۲۷

فهرست

- آغاز سخن - پرویز شهریاری ۵۶۲
- یادی از غلامرضا عسجدی - عبدالحسین مصحنی ۵۶۶
- نقش زنان در استوره و تاریخ - رقیه بهزادی ۵۷۰
- انقلاب نیکاراگوا و آزادی زنان - ۵۷۴
- برگردان رضا مرادی اسپلی ۵۷۴
- جهانی شدن و تهدیدهای جدید - ۵۷۹
- مهندس احمد جوهریان ۵۷۹
- مکعب‌های وفقی - مارتین گاردنر، ۵۸۳
- برگردان هرمز شهریاری ۵۸۳
- الگا آرسه نیه‌ون‌آلینیک - پرویز شهریاری ۵۸۹
- منطق فازی چیست؟ برگردان ژاله صمدی .. ۵۹۵
- مجموعه‌های فازی - رضوان مقدم ۶۰۰
- از تاریخ دانش و فن - پرویز شهریاری ۶۰۳
- جایگاه تکنولوژی اطلاعات در جهان امروز - ۶۰۶
- برگردان ف. م. هاشمی ۶۰۶
- آلبرت اینشتین در پراگ - یوزف ایلر، ۶۱۳
- برگردان: نگار نادری ۶۱۳
- کارهای علمی و آموزشی و توسعه‌ی اقتصادی در ۶۲۲
- ویتنام - له کاپور، برگردان: اسد عظیم‌زاده ۶۲۲
- رازهای مدیریت مغز - ام. میچل والدراب، ۶۲۶
- برگردان هما احمدزاده ۶۲۶
- برنامه ریزی عقلانی برای نیازمندی‌های آتی - ۶۳۱
- انانت وامان و... - برگردان: ر.ع. خسروپناه ۶۳۱
- بادها، جریان‌ها، آب و هوا و... النینو - ۶۳۵
- برگردان حسن داداشی آرانی ۶۳۵
- افغانستان کلیدی برای منافع نفت و کنترل آسیای ۶۳۹
- میانه - کارن تالبوت - ۶۳۹
- برگردان دکتر حسین سالاری ۶۳۹
- استوره‌ها و واژه‌های مشابه - ۶۵۲
- شهاب ستوره‌نژاد ۶۵۲
- ۱۰۰۰ نکته‌ی پزشکی - دکتر ولی‌الله آصفی ۶۵۶
- سفره‌ی سالم - مزگان نعمت‌اللهی ۶۵۷
- خواندنی‌ها ۶۶۳
- محمد باقری - نگار نادری - سولماز دولت‌زاده ۶۷۰
- فهرست مطالب سال سوم دانش و مردم ۶۷۰

بررسی بر روی ژن‌های خطرناک را بسیار ساده خواهد کرد و کمک می‌کند تا تمام جنجال‌ها درباره‌ی علم ژنوم‌ها به واقعیت بپیوندد.

■ آزمایش یک مدیر خوب این است که کاری بکند تا آدم‌های معمولی دستاوردهای فوق‌العاده داشته باشند.

... روزی کشیش جوانی که از او دعوت شده بود به‌عنوان سخنران مهمان، در کلیسای روستایی به‌وعظ و ایراد خطابه پرداخت، راهتی طولانی را از منزلش تا آن کلیسا پیمود. او در راه گرفتار طوفان و کولاک شد. اما خوشبختانه خیلی زود حرکت کرده بود و به‌همین خاطر باوجود طوفان و بارش شدید برف، به‌موقع رسید. وقتی وارد کلیسا شد تنها یک پیرمرد روستایی در آن‌جا نشسته بود. کشیش قدری منتظر شد تا بلکه افراد دیگری نیز بپوکلیسا بیایند. اما پس از آن‌که کس دیگری نیامد او به‌آن پیرمرد روستایی نزدیک شد و گفت: تنها شما تشریف آورده‌اید، به‌نظر شما من باید چکار کنم؟ پیرمرد لبخندی زد و گفت:

- من یک کشاورز هستم و چیز زیادی نمی‌دانم، اما این را می‌دانم که اگر تنها یک اسب در اصطبل داشته باشم، باید به‌آن غذا و خوراک بدهم.
کشیش جواب داد: بله حرف شما درست است! لذا به‌جایگاه رفت و مراسم را شروع

کرد و آن را خیلی جدی گرفت. سخنانش بسیار هیجان‌انگیز و گرم شد. وقتی که به‌قسمت پایانی سخنرانی رسید و به‌ساعتش نگاه کرد، دید یک ساعت و نیم از زمانی که سخنرانی را شروع کرده است، می‌گذرد. در پایان از جایگاه پایین آمد و دوباره سراغ پیرمرد رفت و پرسید: خوب چطور بود؟ پیرمرد فکری کرد و گفت:

- من یک کشاورز هستم و چیز زیادی نمی‌دانم، اما این را می‌دانم که اگر تنها یک اسب در اصطبل داشته باشم، همه‌ی بارها را روی دوش او نمی‌گذارم.

محمد باقری برگردان: سولماز دولت‌زاده

■ گروه جدید ساعت آفتابی در ایران

جمعه، بیست و هفتم سپتامبر سال ۲۰۰۲ اولین روز تأسیس و فعالیت رسمی «گروه ساعت آفتابی» بخش فعال جامعه‌ی اخترشناسی «تعقیب» در رشت (مرکز استان گیلان در شمال ایران، در ساحل جنوبی دریای خزر) بود. مرکز این مجمع در پارک جدید و زیبایی است که قرار است «پارک ساعت آفتابی» نامیده شود. در حال حاضر در این پارک، ساعت آفتابی وجود دارد که توجه بینندگان بسیاری را به‌خود جلب کرده است. اعضای این گروه (که بیش‌تر آن‌ها دختران جوان مدرسه‌ای هستند) تصمیم دارند بر مطالعه و بررسی جنبه‌های تاریخی، ریاضی، اخترشناسی و هنری ساعت آفتابی

پروازند که این مطالعه کاربردهای واقعی رشته‌های ریاضیات و مثلثات را در دسترس آن‌ها قرار می‌دهد. قرار است این گروه در آینده عهده‌دار طراحی چند ساعت آفتابی در مکان‌های فرهنگی کل استان گیلان باشند. خواهش‌مند است نظرات و پیشنهادات خود را به این آدرس ارسال نمایید:

ایران، تهران، صندوق پستی ۱۷۸۵-۱۳۱۴۵ - مرکز مجمع اخترشناسی «تقیب» در پارک ملت رشت.

منبع:

History and pedagogy of Mathematics (HPM) November 2002

■ ساعت آفتابی افقی طرح پروانه.

برای ساختن ساعت آفتابی طرح پروانه:
(۱) شکل را از روی خط‌های سیاه کلفت ببرید و در امتداد خط‌چین‌ها تا بزنید. (۲) پشت دو مثلث سفید بزرگ‌تر را با چسب به هم بچسبانید تا به صورت شاخص درآید. (۳) دو مثلث کوچک‌تر را به حالت قائم درآوردید تا شاخص را در وضعیت عمودی نگاه دارند.

اکنون ساعت آفتابی را بر سطحی افقی چنان قرار دهید که پروانه رو به سوی شمال باشد. سایه‌ی شاخص روی شماره‌ها وقت

حقیقی (خورشیدی) محلی را نشان می‌دهد. این ساعت آفتابی به مناسبت دومین سالگرد تأسیس انجمن نجوم ثاقب استان گیلان (۲۹ خرداد ۱۳۸۱) تهیه شده است. طرح اصلی آن برای شهر اوترخت (Utrecht) هلند، از آقای هانس درایک Hans de Rijk (با نام مستعار علمی برونو ارنست Bruno Ernst) عضو «انجمن ساعت آفتابی هلند بوده که در این جا برای عرض جغرافیایی رشت (۳۷ درجه و ۱۶ دقیقه به وسیله‌ی محمد باقری (عضو انجمن نجوم ثاقب استان گیلان) محاسبه و طراحی شده است.

برای تعیین وقت رسمی ایران مقدارهای این جدول را به وقت حقیقی محلی رشت که ساعت آفتابی نشان می‌دهد، بیفزایید (در صورت منفی بودن از آن بکاهید). برای روزهای غیراز ۱، ۱۱ و ۲۱ هر ماه از روش درون‌یابی برای تعیین مقدار تقریبی استفاده کنید. در این اصلاح، اختلاف طول جغرافیایی رشت و نصف‌النهار مبداء وقت رسمی ایران، تعدیل زمان، و جابجایی ساعت رسمی در نیمه‌ی اول سال منظور شده است. (مقدارها بر حسب دقیقه است و برای نمونه ۱:۱۳ به معنی ۱ ساعت و ۱۳ دقیقه است).

شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	
۱:۱۴	۱:۱۸	۱:۱۴	۱:۰۸	۱:۱۰	۱:۱۹	۱
۱:۱۱	۱:۱۸	۱:۱۶	۱:۰۹	۱:۰۹	۱:۱۶	۱۱
۱:۰۸	۱:۱۷	۱:۱۷	۱:۱۱	۱:۰۸	۱:۱۳	۲۱

اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	
۲۵	۲۳	۱۰	-۲	-۴	۰۴	۱
۲۴	۲۵	۱۵	۰۱	-۵	۰۱	۱۱
۲۱	۲۶	۲۰	۰۵	-۴	-۲	۲۱

